SPECYFIKACJE TECHNICZNE

M.14.02.01

POKRYWANIE POWŁOKAMI MALARSKIMI KONSTRUKCJI STALOWEJ

1. Wstęp

1.1. Przedmiot ST

Przedmiotem niniejszej specyfikacji technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót malarskich – renowacyjnych powierzchni konstrukcji stalowej w związku z przebudową mostu przez Kanał Notecki w ciągu drogi powiatowej nr 2558C w m. Kołuda.

1.2. Zakres stosowania ST

Specyfikacja techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w punkcie 1.1.

1.3. Zakres robót objętych ST

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą prowadzenia robót związanych wykonaniem nowego oraz z renowacją istniejącego zabezpieczenia antykorozyjnego poprzez malowanie elementów konstrukcji stalowej i obejmują:

- oczyszczenie i przygotowania powierzchni nowych elementów,
- pokrycie powierzchni elementów warstwą podkładową farby w Wytwórni,
- oczyszczenie i przygotowania powierzchni istniejącej konstrukcji stalowej,
- pokrycie powierzchni elementów warstwą sczepną i podkładową farby na Budowie,
- pokrycie powierzchni elementów farbą nawierzchniową na Budowie.

1.4. Określenia podstawowe

Określenia podane w niniejszej ST są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi normami i ST D-M.00.00.00.

1.4.1. Czas przydatności wyrobu do stosowania – czas, w którym wyrób lakierowy po zmieszaniu składników nadaje się do nanoszenia na podłoże.

1.4.2. Farba – wyrób lakierowy pigmentowany, tworzący powłokę kryjącą, która spełnia przede wszystkim funkcję ochronną.

1.4.3. Punkt rosy – temperatura, przy której zawarta w powietrzu para wodna osiąga stan nasycenia. Po obniżeniu temperatury powietrza lub malowanego obiektu poniżej punktu rosy następuje wykraplanie się wody zawartej w powietrzu.

1.4.4. Podkład gruntujący – warstwy nałożone bezpośrednio na podłoże w celu jego zabezpieczenia

1.4.5. Międzywarstwa – farba przeznaczona na powłokę międzywarstwową, mającą różne funkcje, np. izolacyjną, wypełnienie porów, wygładzenie małych nierówności, zabezpieczenie przeciwko uderzeniu, itp.

1.4.6. Warstwa nawierzchniowa – ostatnia, zewnętrzna powłoka malarska

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość wykonania oraz za zgodność z Dokumentacją Projektową ST i poleceniami Inżyniera.

Ogólne wymagania dotyczące robót podano w ST D-M.00.00.00 "Wymagania ogólne".

2. Materiały

2.1. Materiały malarskie

Materiały malarskie zabezpieczające przed korozją stosowane do powłok powinny odpowiadać wymaganiom określonym w PN-H-97053 oraz być zgodne z „Katalogiem materiałów zalecanych do stosowania przy wykonywaniu zabezpieczeń antykorozyjnych na stalowych drogowych obiektach mostowych". Należy stosować firmowe systemy zabezpieczenia, zestawy farb na istniejące powłoki malarskie, posiadające Aprobatę Techniczną.

Należy stosować materiały malarskie, należące do jednego systemu, nadające się na powierzchnie stalowe.

Należy zastosować powłokę malarską o piętnastoletniej trwałości w rozumieniu normy PN-EN-ISO 12944-1 przy eksploatowaniu jej w środowisku, dla którego kategoria korozyjności została określona przez Wykonawcę w projekcie technologicznym zabezpieczenia antykorozyjnego (pkt. 5.2). Wykonawca powinien zastosować system powłokowy do stosowania na powierzchniach narażonych na wpływy warunków atmosferycznych i eksploatowych w środowisku o kategorii korozyjności minimum C4 określonej w normie PN-EN-ISO 12944.

Przy wyborze rodzaju powłoki należy zwrócić uwagę, czy przez producenta podane jest wyraźne stwierdzenie przydatności do stosowania. Producent powinien określić ją w pierwszym rzędzie na danych z praktyki, odnoszących się do podobnych przypadków zastosowań, determinowanych przez warunki środowiskowe, kształt konstrukcji, przygotowanie powierzchni pod powłokę, sposób aplikacji materiału.

Ostateczne zatwierdzenie zestawu materiałów będzie dokonane przez Inżyniera po ocenie wykonanych przez Wykonawcę próbnych, kompletnych powłok (powierzchnie referencyjne) w 5 miejscach konstrukcji po około 0,5 m^2 (pkt.5.4). Miejsca do prób wskazuje Inżynier wybierając miejsca o różnym stanie powierzchni, różnej ekspozycji na czynniki zewnętrzne i dostępie do czyszczenia i malowania.

Dla renowacji istniejącej powłoki zestaw o łącznej grubości warstw 180 µm składający się z:

- jednej warstwy podkładowej – farba epoksydowa,
- jednej warstwy nawierzchniowej – farba poliuretanowa.

Dla wykonania nowej powłoki zestaw o łącznej grubości warstw 240 µm składający się z:

- dwóch warstw podkładowych – farba epoksydowa.
- jednej warstwy nawierzchniowej – farba poliuretanowa.

Grubość poszczególnych powłok określa instrukcja Producenta zestawu malarskiego oraz Aprobata techniczna.

Kolorystyka powłoki winna być zgodna z Dokumentacją Projektową oraz zaakceptowana przez Inżyniera.

Zamawiający ma prawo zmiany metody lub materiału zabezpieczenia antykorozyjnego. Ostateczna decyzja dotycząca rodzaju i producenta materiału należy do Inżyniera po uzgodnieniu z Projektantem.

Emalia na warstwę nawierzchniową powinna być odporna na czynniki atmosferyczne i wykazywać trwałość barw.

2.2. Materiały pomocnicze do oczyszczenia powierzchni i używanego sprzętu malarskiego.

Zastosowane materiały powinny posiadać Aprobaty i atesty producenta. Przed zastosowaniem należy sprawdzić czy okresy gwarancji materiałów nie są przekroczone.

3. Sprzęt

3.1. Ogólne wymagania dotyczące sprzętu

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w części G “Wymagania ogólne”, pkt 3.

3.2. Sprzęt do malowania

Nanoszenie farb należy wykonywać zgodnie z kartami technicznymi produktów, instrukcjami nakładania farb dostarczonymi przez producenta farb. Wymaganie to odnosi się przede wszystkim do metod aplikacji i parametrów technologicznych nanoszenia.

Do mieszania farb przed użyciem należy stosować mieszadło zasilane sprężonym powietrzem.

Do filtrowania farb, należy stosować siatki fosforobrązowe o gęstości zalecanej przez producenta wyrobu lub sita wibracyjne.

Farby należy nakładać za pomocą natrysku bezpowietrznego lub powietrznego o ciśnieniu i pod kątem zalecanym przez producenta materiałów. Do malowania nowoczesnymi materiałami o dużej zawartości części stałych, niezbędna jest maszyna do malowania hydrodynamicznego, tłokowa, o przełożeniu minimum 1:60; ich liczba powinna być proporcjonalna do wielkości obiektu, na przykład w obiekcie o powierzchni zabezpieczanej 20 000 m^2 i dwumiesięcznym terminie wykonania robót potrzebne są 2-3 maszyny.

Podczas prac w niekorzystnych warunkach atmosferycznych, po osłonięciu obiektu, zalecane jest stosowanie osuszacza powietrza i podgrzewacza.

3.2. Sprzęt do oczyszczenia powierzchni stali

Sprzęt do mycia konstrukcji i wykonania badań.

Sprzęt do czyszczenia powierzchni metodą strumieniowo-ścierną (np. piaskowania)

Rodzaj użytego sprzętu powinien być zaakceptowany przez Inżyniera. Prawidłowe ustalenie parametrów malowania należy przeprowadzić na próbnych powierzchniach i uzyskać akceptację Inżyniera.

4. Transport

Stosować można środki transportu akceptowane przez Inżyniera. Należy przestrzegać określone przez producenta warunki transportu u przechowywania.

Farby należy transportować zgodnie z instrukcją producenta.

5. Wykonanie robót

5.1. Ogólne warunki wykonania robót

Ogólne warunki wykonania robót podano w ST D-M.00.00.00 "Wymagania ogólne".

5.2. Wymagania ogólne

Wykonawca przedstawi Inżynierowi do akceptacji projekt technologii i organizacji oraz harmonogram robót uwzględniające wszystkie warunki, w jakich będą wykonywane. W projekcie powinien być opisany sposób przygotowania i oczyszczenia podłoża elementów stalowych, sprzęt do wykonywania powłok malarskich, metody napraw i uzupełnień powłok malarskich.

Malowanie elementów stalowych należy wykonać po odebraniu przez Inżyniera podłoża.

Przygotowanie farb do malowania polega na usunięciu ewentualnego kożucha, dokładnym wymieszaniu, rozcieńczeniu do lepkości roboczej i przefiltrowaniu.

Należy sprawdzić czy wyroby posiadają atesty producenta oraz czy termin gwarancji nie został przekroczony.

Roboty malarskie wykonywać w temp od +5ºC do +25ºC, w temperaturze wyższej o 3º od temperatury punktu rosy dla danego ciśnienia i wilgotności. Niedopuszczalne jest wykonywanie prac w temp. poniżej +5ºC, gdy konstrukcja jest nagrzana powyżej 40ºC oraz w wilgotności wzgl. powietrza powyżej 85%.

Ponadto nie należy prowadzić prac malarskich:

- we wczesnych godzinach rannych i późnych popołudniowych na wolnym powietrzu oraz gdy na powierzchni konstrukcji występuje rosa,
- w pomieszczeniach, gdzie przeprowadza się oczyszczanie.

Świeża warstwa materiału malarskiego nie powinna być w czasie schnięcia narażona na działanie kurzu i deszczu.

Jeśli określona w warunkach zamówienia data zakończenia robót wypada później niż 15 września, wykonawca powinien obligatoryjne określić swoje przygotowanie sprzętowe do prowadzenia prac w osłonach pozwalających utrzymywać korzystne dla jakości robót warunki mikroklimatyczne. Wykonawca musi udokumentować, że jest w stanie na każdym etapie pracy zapewnić jakość zgodną z odpowiednimi przepisami.

W przypadku, gdy generalnym Wykonawcą jest firma nie wykonująca sama zabezpieczeń antykorozyjnych, w ofercie przetargowej powinna przedstawić umowę wstępną z konkretną firmą specjalizującą się w tej dziedzinie wraz z wyżej podanymi danymi o tej firmie.

Wykonawca zabezpieczeń antykorozyjnych przedstawi do zatwierdzenia Inżynierowi Program Zapewnienia Jakości (PZJ) i zadeklaruje w nim w sposób wiążący:

- skład kierownictwa robót z udokumentowaniem kwalifikacji,
- organizacje brygad roboczych,
- wyposażenie w sprzęt robót podstawowych,
- sposób zabezpieczenia sprzętowego i organizacyjnego bezpieczeństwa prac i ochrony otoczenia,
- organizację, zabezpieczenie kadrowe i sprzętowe kontroli wewnętrznej,
- technologię i organizację usuwania odpadów,
- organizację dostaw materiałów i metodykę kontroli ich jakości,
- podstawowe dane o proponowanej technologii nanoszenia powłok z uwzględnieniem czynników klimatycznych i umiejscowienia czasowego w ogólnym harmonogramie wznoszenia obiektu,
- określenie sposobu umożliwiania Inżynierowi dostępu do frontu prac celem dokonania odbiorów cząstkowych we wszystkich fazach technologicznych i odbioru końcowego

Zmiany w ustaleniach przedstawionych w PZJ muszą być zaakceptowane przez Inżyniera.

5.3. Renowacja istniejącej powłoki malarskiej

5.3.1. Przygotowanie podłoża

Mycie i odłuszczanie

Podłoże przeznaczone do malowania renowacyjnego winno być starannie umyte wodą pod ciśnieniem z dodatkiem detergentów, a przy braku urządzeń ciśnieniowych dopuszcza się mycie przy użyciu szczotek.

Po umyciu całą powierzchnię należy dokładnie spłukać czystą wodą i osuszyć.

Przygotowanie powierzchni

Należy usunąć istniejąca powłoka metodami ręczno-mechanicznymi na fragmentach, gdzie jest ona uszkodzona (skredowana, popękana, łuszcząca się). Do czyszczenia stosować skrobaki, szczotki nylonowe, szlifierki itp. Miejsca skorodowane należy oczyścić ze rdzy do do gołej stali, do stopnia czystości St 3 wg PN-EN ISO 8501-1, pozostawiając jedynie fragmenty dobrze związanego z podłożem i nie uszkodzonego starego pokrycia ochronnego.

Po oczyszczeniu powierzchnię dokładnie odkurzyć przez przedmuchanie strumieniem czystego sprężonego powietrza lub odessanie zanieczyszczeń odkurzaczem przemysłowym.

Powierzchnia przeznaczona do malowania powinna być sucha, wolna od tłuszczu i kurzu oraz innych zanieczyszczeń.

5.3.2. Malowanie konstrukcji – renowacja istniejącej

Minimalna łączna grubość powłoki malarskiej starej i nowej nie powinna być mniejsza niż 250 μm. W wypadku gdy minimalna grubość pozostawionego starego systemu malarskiego nie gwarantuje uzyskania wymaganej grubości wówczas należy zwiększyć grubość warstw (lub ilość warstw) farby nakładanej na starą powłokę malarska, tak aby uzyskać wymaganą grubość łączną.

Minimalny odstęp czasu przed nakładaniem następnej warstwy stosować zgodnie z wymaganiami producenta.

Wyroby malarskie należy przygotować i stosować zgodnie z instrukcją producenta oraz PN-EN ISO 12944:1:2001 (lub PN-79/H-97070).

Farby: podkładowa - gruntująca oraz nawierzchniowa dostarczana jest przez wytwórcę posiada lepkość odpowiednią do malowania pędzlem. W przypadku zgęstnienia trzeba ją rozcieńczyć odpowiednim rozcieńczalnikiem do stosowanych wyrobów lakierowych.

Np. do rozcieńczania farb epoksydowych można stosować rozcieńczalnik do wyrobów epoksydowych.

W przypadku wymalowań renowacyjnych należy przyjąć zasadę, że miejsca odsłonięte do gołej stali należy najpierw zabezpieczyć warstwą farby podkładowej o grubości około 60 μm, a pozostałe warstwy farby o łącznej grubości 180 μm, należy nakładać na całość konstrukcji łącznie z powierzchnią starego, dobrze zachowanego i przeczyszczonego (zszorstkowanego) pokrycia ochronnego.

5.4. Wykonanie nowej powłoki malarskiej – dla nowych elementów oraz w przypadku znacznego uszkodzenia istniejącej powłoki

5.4.1. Przygotowanie podłoża

Mycie i odłuszczanie

Podłoże winno być starannie umyte wodą pod ciśnieniem z dodatkiem detergentów, emulgatora lub gotowego preparatu odtłuszczającego, tak aby usunąć zanieczyszczenia ze wszystkich zakamarków konstrukcji, przy braku urządzeń ciśnieniowych dopuszcza się mycie przy użyciu czystych szmat nasączonych rozpuszczalnikiem, pamiętając o konieczności częstej wymiany lub płukania szmat.

Po umyciu całą powierzchnię należy dokładnie spłukać czystą wodą i osuszyć.

Przygotowanie powierzchni

Powierzchnię stalową należy oczyścić do stopnia czystości Sa 2,5 wg PN-EN ISO 8501-1.

Po oczyszczeniu powierzchnię dokładnie odkurzyć przez przedmuchanie strumieniem czystego sprężonego powietrza lub odessanie zanieczyszczeń odkurzaczem przemysłowym.

Powierzchnia przeznaczona do malowania powinna być sucha, wolna od tłuszczu i kurzu oraz innych zanieczyszczeń.

Przygotowanie powierzchni musi spełniać wszystkie wymagania podane przez Producenta zestawu malarskiego.

5.4.2. Malowanie konstrukcji

Przed przystąpieniem do malowania należy sprawdzić czy stosowane wyroby posiadają atesty producenta oraz czy termin gwarancji nie został przekroczony.

Minimalna łączna grubość powłoki malarskiej nie powinna być mniejsza niż 240 μm.

Wyroby malarskie należy przygotować i stosować zgodnie z instrukcją producenta oraz PN-EN ISO 12944:1:2001 (lub PN-79/H-97070).

Farby: podkładowa - gruntująca oraz nawierzchniowa dostarczana jest przez wytwórcę posiada lepkość odpowiednią do malowania pędzlem. W przypadku zgęstnienia trzeba ją rozcieńczyć odpowiednim rozcieńczalnikiem do stosowanych wyrobów lakierowych.

Np. do rozcieńczania farb epoksydowych można stosować rozcieńczalnik do wyrobów epoksydowych.

5.5. Warunki ochrony środowiska

Całość prac prowadzonych na otwartym powietrzu musi być wykonywana w taki sposób, aby materiały stosowane do prac malarskich, materiały stosowane do oczyszczania powierzchni oraz odpady powstałe w procesie oczyszczania podłoża nie przedostały się do gleby, wody lub powietrza.

Za przestrzeganie aktualnie obowiązujących państwowych przepisów o ochronie środowiska odpowiada Wykonawca.

6. Kontrola jakości robót

6.1. Ogólne zasady kontroli jakości robót

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w ST D-M.00.00.00.

6.2. Sprawdzenie jakości materiałów malarskich

Przed przystąpieniem do wbudowywania materiału, Wykonawca przedstawi przy każdej dostawie Deklarację zgodności lub certyfikat zgodności materiału z Polską Normą lub Aprobatą Techniczną. Materiały, na podstawie powyższych dokumentów, powinny spełniać wymagania podane w pkt.2. niniejszej ST. Materiały nie spełniające wymogów należy wyeliminować. Przed rozpoczęciem malowania należy doświadczalnie ustalić parametry malowania. Wykonawca powinien przeprowadzić próbne malowanie powierzchni za pomocą wybranego systemu farb i przedstawić Inżynierowi do akceptacji. Wykonawca ma obowiązek kontrolować lepkość materiału malarskiego każdego pojemnika.

6.3. Sprawdzenie jakości wykonanych robót

Kontroli podlegają wszystkie składniki procesu technologicznego, a zwłaszcza te które podlegają zakryciu.

Należy sprawdzić czystość elementów stalowych przed malowaniem, dokładność i jakość wykonania powłok malarskich.

Podczas kontroli należy sprawdzić:

- dokładność oczyszczenia konstrukcji i zgodność z wzorcami wg PN-EN ISO 8501-1:2008 (lub PN-H-97052),
- dokładność i jakość wykonania powłok na podstawie oględzin
- grubość powłok malarskich na podstawie PN-EN ISO 2808:2008 (lub PN-C-81515:1993)
- warunki atmosferyczne (temperatura, wilgotność) w jakich wykonywane jest natryskiwanie cieplne.

7. Obmiar robót

Jednostką obmiaru jest 1 Mg (lub 1 m^2) powierzchni elementów stalowych zabezpieczonej powłokami malarskimi.

Ogólne zasady obmiaru robót podano w ST D-M.00.00.00. „Wymagania ogólne”.

8. Odbiór robót

Ogólne zasady odbioru robót podano w ST D-M.00.00.00. „Wymagania ogólne”.

9. Podstawa płatności

Ogólne warunki płatności podano w ST D-M.00.00.00.

Cena wykonania robót obejmuje:

- prace przygotowawcze,
- transport materiałów przewidzianych do wykonania robót,
- przygotowanie rusztowań podwieszonych
- oczyszczenie powierzchni,
- przygotowanie powierzchni,
- nałożenie warstw farby podkładowej - wiążącej,
- nałożenie międzywarstw lub warstw farby nawierzchniowej podkładowej,
- nałożenie ostatniej warstwy farby nawierzchniowej (poliuretanowej),
- uzupełnienie powłok w miejscach ewentualnych uszkodzeń,

- wykonanie niezbędnych badań laboratoryjnych i pomiarów wymaganych w Specyfikacji.

10. Przepisy związane

PN-78/C-01700	Wyroby lakierowe. Nazwy i określenia.
PN-71/C-04653	Ochrona przed korozją. Podział i oznaczenia warunków eksploatacji wyrobów zabezpieczonych malarskimi powłokami antykorozyjnymi.
PN-93/C-81515	*Wyroby lakierowe. Nieniszczące pomiary grubości powłok.*
PN-89/C-81400	Wyroby lakierowe. Pakowanie, przechowywanie i transport.
PN-81/C-81508	Oznaczanie czasu wypływu wyrobów lakierowych i farb graficznych kubkiem wypływowym (lepkość umowna).
PN-93/C-81542	Wyroby lakierowe. Przybliżone metody obliczania zużycia i wydajności.
PN-C-81916:2001	Farby epoksydowe grubopowłokowe.
PN-C-81917:2001	Farby epoksydowe do gruntowania do czasowej ochrony.
PN-C-81935:2001	Emalie poliuretanowe.
PN-90/C-96005	Przetwory naftowe. Benzyna do lakierów.
PN-69/H-04609	*Korozja metali. Terminologia.*
PN-71/H-04651	Ochrona przed korozją. Klasyfikacja.
PN-69/H-04680	Ochrona przed korozją. Ochrona czasowa metali. Nazwy i określenia.
PN-70/H-97051	*Ochrona przed korozją. Przygotowanie powierzchni stali, staliwa i żeliwa do malowania. Ogólne wytyczne.*
PN-70/H-97052	*Ochrona przed korozją. Ocena przygotowania powierzchni stali, staliwa i żeliwa do malowania. Ogólne wytyczne.*
PN-79/H-97070	*Ochrona przed korozją. Pokrycia lakierowe. Ogólne wytyczne.*
PN-90/M-81090	Śrut techniczny z drutu.
PN-EN 535-1993	Farby i lakiery. Oznaczenie czas wypływu za pomocą kubków wypływowych.
PN-EN ISO 1518:2000	Farby i lakiery. Próba zarysowania.
PN-EN ISO 2409:1999	Farby i lakiery. Metoda siatki nacięć.
PN-EN ISO 2808:2008	Farby i lakiery. Oznaczanie grubości powłoki.
PN EN ISO 3892:2004	Powłoki konwersyjne na podłożu metalowym. Oznaczenie masy jednostkowej powłok. Metody wagowe.
PN-EN ISO 4617:2002	Farby i lakier. Lista terminów równoznacznych

PN-EN ISO 8044:2002 Korozja metali i stopów - Podstawowe terminy i definicje

PN-EN ISO 8501-1:2008 Przygotowanie podłoży stalowych przed nakładaniem farb i podobnych produktów - Wzrokowa ocena czystości powierzchni - Część 1: Stopnie skorodowania i stopnie przygotowania niezabezpieczonych podłoży stalowych oraz podłoży stalowych po całkowitym usunięciu wcześniej nałożonych powłok.

PN-EN ISO 8504-1:2002 Przygotowanie podłoży stalowych przed nakładaniem farb i podobnych produktów. Metody przygotowania powierzchni. Część 1: Zasady ogólne.

PN-EN ISO 8504-2:2002 Przygotowanie podłoży stalowych przed nakładaniem farb i podobnych produktów. Metody przygotowania powierzchni. Część 2: Obróbka strumieniowo-ścierna.

PN-EN ISO 12944:1:2001 Farby i lakiery. Ochrona przed korozją konstrukcji stalowych za pomocą ochronnych systemów malarskich. Część 1. Ogólne wprowadzenie.

PN-EN ISO 12944:2:2001 Farby i lakiery. Ochrona przed korozją konstrukcji stalowych za pomocą ochronnych systemów malarskich. Część 2. Klasyfikacja środowisk.

PN-EN ISO 12944:3:2001 Farby i lakiery. Ochrona przed korozją konstrukcji stalowych za pomocą ochronnych systemów malarskich. Część 3. Zasady projektowania.

Aprobaty techniczne zastosowanych wyrobów

Przepisy BHP dotyczące robót malarskich i przygotowania powierzchni przed malowaniem.

Zalecenia do wykonywania i odbioru antykorozyjnych zabezpieczeń konstrukcji stalowych drogowych obiektów mostowych [IBDiM 1998] - Załącznik do Zarządzenia Nr 12 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 8 grudnia 1998 roku.

Katalog metod zabezpieczania przed korozją stalowych obiektów mostowych - IBDiM Warszawa 1998 r.